

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hírdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

A lap szellemi részére s a nyilttárre vonatkozó minden közleménynek a szerkesztőhöz küldendők.

Hírdetések díja: öt hasábos petítisor 5 kr. — Nagyobb és többzori hírdetések jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden belvitátnál 30 kr.

Nyilttár garmond sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1886-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Evnegyedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz csebbe, — legelőszérűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s lapfelfelügyelő.

Horváth Danó,
fel. szerk.

A községi törvényjavaslat.

A képviselőház alig hogy a municipalis törvény felett, több mint egy hónapon át kevés megazakítással tartott, s nem egyezér igen fázasztó vitáit befejezte, nyomban hozzá kezdett a községi törvényjavaslat tárgyalásához, s ezen törvényjavaslat a képviselőházban már le is tárgyalatott.

A mi magát a községi törvényjavaslatot azon szerkezetében illeti, a melyben azt a képviselőház közigazgatási bizottsága a képviselőház elé terjesztette, tagadhatatlan, hogy azon már maga a közigazgatási bizottság lényeges módosításokat tett. Most már oly törvény fogja szabályozni községi közigazgatásunkat, a mely az eddig tapasztalt hiányokat a lehetőség szerint orvosolandja, s megadja a módot és eszközöket arra, hogy községi közigazgatásunk számos nyúgtól megszabadulva, egészséges irányban fejlődhesse, s képessé tétessék mindazon nagyfontosságú feladatoknak, melyek az önkormányzati és állami érdekek szempontjából hatáskörébe utaltak, — megoldására.

Mert lehetetlen a tárgyilagos bírálónak tagadásba venni, hogy a községi közigazgatás csak akkor tekinthető helyes alapokra helyezettnek, s akkor fog az céljainak minden irányban kielégítő módon megfelelni, ha az nemcsak a helyi önkormányzat minden múltányos igényének megfelel, hanem az állami önszűkeket is lehetőség szerint kielégíti. Már pedig mindazon kellekek, melyek a községi közigazgatást ezen kettős célnak előrsére, és pedig oly módon teszik képessé, hogy egyik vagy másik cél érdekei egymásnak alá ne rendeltessenek, hanem azok egyenlő gondozás mellett párhuzamos kielégítést nyerjenek, a javaslatban kétségtelenül benn foglaltatnak Teljes önkormányzatiszabadság, a törvényhatósági bizottságnak, épen a községek önkormányzatának érdeke által elengedhetlenül megkövetelt felügyeleti és ellenőrzési joga fentartásával, s mindenütt ott, a hol azt a községnek, mint önkölcsi testületnek s a község lakosainak érdekei megkövetelik, indokolt szigorításával, az állami közigazgatás közvetítésében pedig, az érdekelt állam azon felügyeleti és ellenőrzési jogának szabatos megállapítása, a melynek sikeres, pontos és lelkiismeretes érvényesítésétől jól rendezett jogállamban az állampolgároknak és magának az azok összességét képező államnak jóléte, egészséges irányban való fejlődése s biztonsága függ, a fő alapok, melyekre a javaslat fektetve van.

Ilyeneknek tartjuk többi közt:

A rendezett tanácsú városok kapitányainak a választási eljárás alól a közigazgatási bizottság által javasolt kivételét, mert a helyi rendszertnek, melynek feladata tulnyomó részében a köteleességek teljesítésére irányuló közhatalom érvényesítésében áll, hatályos gyakorolhatása elengedhetlenül szükségessé teszi

azt, hogy a rendőrkapitányi állás a választó közönségtől függetlenné tétessék, azonkívül a helyi rendőrségnek praeventiv rendelkezési és nyomozási hivatása ugy a helyi, de főleg az állami érdekek szempontjából is szükségessé teszi, hogy ezen állások az állandóság jellelővel ruháztassanak fel.

Határozott eredményt látunk abban is, hogy a községi törvényjavaslatnak ama hiánya, nevezetesen, hogy a községek, a helyi rendés et gyakorlásának jogával felruházatlan nem szándékolattak, ha nem is már ezáltal magában a községi törvényben, de remélhetőleg hova előbb külön törvényjavaslat útján, melynek betérjesztésére a kormány a ház által, a közigazgatási bizottság javaslatához képest felhivatni fog, pótolva lesz. De hogy ez hova előbb megtörténjék, azt igen számos fontos érdek megköveteli, mert a nélkül, hogy a községek a helyi rendészet gyakorolhatásának törvényes jogával felruháztassanak, sem az önkormányzati teendőknek, sem az állam által a községekre átruházott funkcióknak, a kívánt pontossággal és szabatosággal teljesítése nem eszközölhető és nem követelhető.

Habár már maga a javaslat is lényegesebb pótlásokat tartalmazott a községi illetőségre vonatkozó rendelkezések tekintetében, összhangzatba hozatván, a jelen törvény rendelkezései, az időközben alkotott honosítási törvénnyel, de ezen rendelkezések nagy fontosságára a közigazgatási bizottság is a megkövetelhető súlyt fektette, s azok még szabatosabban körül irattak, és habár tekintettel a szabad költözködés és szabad településből a községekre hármló nagy terhekre, az idegenek ellenőrzési szempontjából a bizottság még több korlátozást is hozott javaslatba, mint a mennyi a törvényjavaslatban foglaltatott, de a szűköklő helyi érdekek által még sem en-

TÁRCZA.

Tavasszal.

Csak akkor szűp az erdő,
Mikor lakója mind eljő:
Mikor a dalos madárka
Szökös, ugrál ágról-ágra.
Egyik fűtől, más calcsereg,
Csak úgy vízhangzik a berek.
És a csodás hangzavarban
Mennyi fűle érzélem van!
Az egyik a növény házat —
A másiknak kedve támad;
Egyik nevet, másik sir . . .
Úgy énekel, a hogyan tud mindenik,
Hogy tessék-e? azt bizony nem kérdezik.

Mért nem volna annyi jogom,
Mint van a kis madárnak?
S mi gondom, hogy szerény dalom
Tessék-e a világnak?
Én magamnak énekelek
S csak azért, mert jól esik,
Az öröm így kétszeres s a
Dánat fele eszik. Gergely.

Hogyan lehet tisztességesen megélni sőt gyarapodni.

Ha két három ember ma összejön, azonnal a rossz időkről beszélgetnek: nem lehet megélni, koldussá leszünk, az adórovatólok végre is kifogják szákmányolni az országot sat.

Az igaz, hogy az adórovatók nyomasztók, gyakran igazságtalanok; azonban ha egyéb adó nem terhel bennünket, mint az, melyet a felsőbbháznak fizetni tartozunk, még nem volna elviselhetetlen. De vannak más adók is, melyek nekünk, sőt — mondhatom — sokakra nehezülnek, így p. o. tunyaságunk kétszer, háromszor, és balgaságunk négyszer annyit visz el tőlünk, mint a felsőbbháztól. Ezen adóktól egy országgyűlési képviselő sem mentesíthet föl bennünket. Egy oly kormányt, mely a nép ide óneket egy ti redészet robotra kényszerítendő fordítatni, mindenki ócsárolni fogja, pedig a tunyaság sokaknak még több idejét is elrabolja. Számítások föl az időt, mit a mit nem tövés, vagy más haszontalan szórakozások elrabolnak tőlünk, átfogjátok látni, hogy igazam van.

A tunyaság betegségeket idéz elő, s megrövidíti az életet, mert előreléti bennünket. Ha szereted életedet, ne pazarold az időt, mert ez az, midől az élet áll. Mennyit veszítünk már csak az által is, hogy to vább alszunk, mint szükséges, a nélkül, hogy megfontolnánk, miként az alvó róka nem fog tyukot. Hadd mozogjanak tehát kezeink, míg erő van bennük, mert az elveszett idő, nem tér többé vissza. A restség mindent nehezé, s munka mindent könnyűvé tesz. A restség oly lomhán oزامmog, hogy könnyen utoléri a szegénységet.

Üzd mesterségedet, nehogy az üzzön tégedet. — Korán ágyba és korán ágyból — ez teszi az embert egészségesé, gazdaggá és bölcsé. Mit használ jobb időket óhajteni és reményelni? — Változtassátok meg magatokat és megfognak az idők is változni. A szorgalomnak nincs szüksége óhajokra. Ki reményekkel táplálkozik, az éhhalál veszélye környezi azt. Fáradtság nélkül semmit sem lehet elérni. Kinek ipartülete van, annak birtoka is van; kinek pályája van, az jövődelmes tisztaságot visel; ki dolgozni akar, mindig talál kényeret. A szorgalmas ember házába is be-be kacsint néha az óhség, de nem meri betenni lábát. Dolgozz ma, mert nem tudod mi tartóztathat föl holnap. Keztyűben nem fog a macska egeret.

A szorgalom még maga nem elegendes, szükség, hogy legyünk állhatatosak és kitartók. Egy fa, melyet gyakran áttűtetnek, nem tenyészik, olyan videran, — egy család, mely gyakran kihűrezkodik, nem virágzik úgy, mint a mely helyén állhatatosan megmarad. — Ne hagyd el műhelyedet, akkor ez sem fog téged elhagyni. Ha dolgaiddat jól akarod elintézve látni, menj magad. Ki az eke által akar élni és gyarapodni, fogja meg maga annak szarvát. A gazda szemé többet használ, mint két keze.

A ki jó kereső, de nem tud gazdálkodni, az ha látra dolgoztatja magát a nélkül, hogy egy fillért is hagyja maga után. A küvér konyha, sovány végrendeletet tesz. Sok szép vagyon jutott tönkre mióta a férfiak játék és ivótársaságok miatt, a fejezéről és kaptácsolról, — a nők pedig a kávé és thealátogatók kedvéért, a túrói és rokkáról megfledkeztek. Ha gyarapodni akarsz, ne csak keresni, de gazdálkodni is tanulj. Egy haszontalan időöltés sokszor többet kerül, mint egy gyermek fölnevelése. Sokszor azt hiszik, hogy egy csésze kávé vagy thea, egy pohár bor, vagy sör, kissé finomabb ruhadarabok, olykor olykor egy kis mulatság, mindez oly sokba nem kerül, de a kevés, sok-

szor ismételve, sokat tesz. Egy kis hasadék elcsúsztatja a nagy hajót.

Sok ember megvesz oly dolgot, melyre szüksége nincs, ha azt hiszi, hogy az nagyon jutányos, nagyon olcsó; de a mi nem szükséges, az mindenestre drága. Vásárolj csak mire nincs szükséged, nem sokára elfogad adni mire szükséged van. Vannak egyének, kik maguk éheznek, és gyermekeiket szájától megvonják a kenyert, csakhogy egy haszontalan szép öltözékre a szükséges pénzt megtakarítsák, — a selyem és bársony eloltják a konyhában a tüzet. Oda jutottunk már, hogy több a mesterkelt szükséglet, mint a természetes. Ily, ehhez hasonló döreségek által sok gazdag ember jutott már koldusbotra, s kényeztetett azok segélyezéséhez folyamodni kiket az előtt lenézett.

Sokan szép vagyont örökölnék, de feledik miként jutottak hozzá, s így vélekednek: nappal van, nem lesz soha éj. Egy kis csokély kiadás ily nagy vagyonból föl sem tűnik, de ha mindig vesszünk a bombáról és nem tesszünk hozzá, nem sokára látni fogjuk fenekét. Ha a kút száraz, akkor kezdjük csak a vizet becsúlni. Ha tudni akarjuk milyen becses a pénz, menjünk kölcsöntkérni. A kölcsönt gondok követik. Ha szobádba egy szép butor darabot vásároltál, még tízet kell hozzá vened, hogy minden összeilljék, pedig könnyebb az első vágy sugalmánál ellentállani mint a többi következőknek. Mily balgatagság nélkülözhető dolog miatt adósságokat csinálni! Ki adósságokba temeti magát, jogot ad másoknak szabadsága felett. Ha a kitűzött időben fizetni nem tudtok, pirulni fogtok, ha hitelezőitekkel találkoztok, — aggodalom fog körül, ha velük beszéltek és nyomorn melegeztetéseket fogtok hebegni, — elvesztitek a hitelt, bizalmat, becsületérzéseket megtompul, s magatokat aljas, szennyos hazugságok által megbecsületlenítitek. A becsületes ember felelem nélkül tekinthet mindenki szemébe; az eladósult szegénység elrabolja az önértetet, önállóságot és erényt. Az üres zsekk nem állhat egyenesen. Azért óvjuk meg szabadságunkat, függetlenségünket; legyünk munkások és szabadok. Ha néha van feleslegünk, tegyük azt félre agg napjainkra, s a szükség felmerülő esetekre. A déli nappalit egész nap. A kereset rövid és bizonytalan lehet, de a kiadások bizonyosak és addig tartanak, míg élünk. Könnyebb két kályhát fölállítani, mint egyet rendszeren tüteni. Inkább vacsora nélkül sekdjünk le, mint hogy mint adósság keljünk fel.

A tapasztalat drága iskola ugyan, de egyetlenegy mégis, melyben a balgatagok valamit tanulhatnak.

gedte magát befolyásoltatni, s nem ment odaig, hogy a szabad költözködést és települést illusiussá tette volna.

Lényeges súlyt fektetett a közigazgatási bizottság a községi háztartás lelkiismeretes közölésének biztosítására is, s úgy az e részben a javaslatlan foglalt rendelkezések, mint a községi tisztviselők és elöljárók felelősségére vonatkozó sokban hozzá fognak járulni ama remények megvalósulásához, a melyek a községi törvény reformjához tűzettek.

Közigazgatási bizottsági ülés.

(április 16-án.)

Gr. Gyürky Ábrahám főispán ur önmagáért és pont 10 órákor megnyitván az ülést, a megjelenteket szívélyesen üdvözli, s jelenti, hogy Huszár István b. tag úr azon indokból, mert szeretett testvére Huszár Mária súlyos betegségben szenved, Stréter Alfréd pedig magán ügyekben elfoglaltsága miatt az ülésen részt nem vehetnek. A jkv. híteleseitőre Reményfy J. és Komjáthy Anselm urak kéréstek fel.

Ezek után felolvastattott az alispáni jelentés, mely megemlékezik az ünnepzárásról, jelentvén, hogy az ünnepzárás a b. gyarmati és losonci járásban, valamint Losoncz városában kedvező eredménnyel folyt le, ellenben kedvezőtlen eredménnyel folyt le a székényi és főleki járásban. Az árvíz veszély elhárítására annak idején az intézkedések megtörténtek.

Igen jó hatást gyakorolt a bizottság összes tagjaira az alispán azon rendelete, mely az utrendőri kihágások lehető megakadályoztatása céljából bocsátott ki. Ebben szigorú intézkedés van téve a kocsi kitérőkre, azon kocsisokra, kik az uton alussznak, a vásárról hazatérőkre stb. (Annak idején közölni fogjuk, mint közérdekű rendeletet.)

A főispán ur, hangsúlyozván azt, hogy minden kulturallamban, melyekhez hasznok is számíthatók, a fődolog az, hogy a közlekedés jó és akadálytalan legyen. Azért is csak közölni lehet — ugymond — szavazni az alispán urnak, hogy ezen ügyben oly helyes intézkedéseket tett.

Beniczky Árpád szintén helyeslőleg nyilatkozik ezen rendeletről, de hogy annak fogadtatja legyen, azt szabályrendeletileg kívánja vétetni, s indítványozza, hogy a célból bizottságnak adassék ki.

Reményfy József azt véli, hogy mintán ezen rendeletben több oly intézkedés van, mely a szabályrendeletben bent nem foglaltatik, leggyazasabb lenne ezen alispáni rendeletet a szabályrendelet készítő bizottságnak kiadni, hogy a szabályrendeletet az alispáni rendeletben foglalt szigorú intézkedésekkel egészítsék ki, s a módosított szabályrendelet már a legközelebbi tavaszi közgyűléshez beterjesztessék. Ezek folytán az alispáni rendelet a szabályrendelet készítő bizottságnak kiadatik.

Kiszely Ferenc b. gyarmati lakos felelőse és a belügymbizos felterjesztetik.

Gr. Gyürky Ábrahám főispánban aránytalan pótdadával volt megróva, a községi képviselő testület jelentése alapján ezen aránytalan pótdad helyesbített. A kis-terennoi vízesabályozási költség ügyben hozott közig. bizottsági 2-od fokú határozat ellen Halász Gyula és társa, Gr. Gyürky Ábrahám bérleti felelőseivel élve, a felelőseket felterjesztetik. (Ezen ügyben a főispán érdekelve lévén, az alispán elnökölt.)

Wertheimer Károly volt sámszonházi községi pénztárnok a község terhére sikkesztván, örökös az elsiikkasztott összeg és 1880-tól járó kamataiban marasztaltattak, s a behajtással a járási szolgabíró bi-
szott meg.

Szagner Mihály nőtineai bíró, Sneller Józsefet róm. kath. papi járandóságok végett megidézettette a szolgabíróval; a szolgabíró Sneller elmarasztalta; ezen marasztaló végzet az alispán 2-od fokú helyben hagyta. Két egybehangzó végzés ellen jogorvoslatnak helye nem lévén, Sneller panaszt emelt a nm. vallás és közoktatási minisztériumnál. A miniszter egyházi politikai elvekből kiindulva oly döntvényt hozott, hogy ily egyházi adózási ügyekben a serelemes határozat két egybehangzó végzés dacára is felelősebb. Így került ezen papi szolgalmányi ügy a közig. bizottsághoz, mely úgy a szolgabíró, mint az alispáni első és másodfokú határozatokat feloldotta azon elvi jelentőségű indoknál fogva, hogy a községi bíró, mint ilyen, nem perelheti az egyházi szolgalmányokat, és azon indokból, hogy az ellenfél kihallgatva nem volt.

A b. gyarmati és losonci izr. anyakönyvvizetők, mintán magyarországi honosságukat igazolták, s erkölcsi életük ellen kifogás nincs, megerősítették. A gácsi járásban oly kevés az izraelita, hogy ott anyakönyvvizetést tartani nem lehet; miért is ezen járás tekintetben a losonci járáshoz csatolattik, s ennek engedélyezésére a belügyminisztérium felkértek.

A székényi izr. anyakönyvvizetők nem tud magyarról, de a hírközlés nem ragaszkodik nagyon hozzá. A szolgabíró utasított, hogy ezen választást tisztázza Wertheimernek hívják az ípét, ki nem tarja érdemesnek az állam hivatalos nyelvét megtanulni.

Árvadgy. A gyámoltak létszáma volt a lefolyt érvégnyedben 13615, a gondnokoltaké 223; összesen 13838. A beadványok száma 4939, elintéztetett 3319. Hátralek 1620. Gyámpanzárilag kezelt árvaszék: 543,949 frt 99 kr. Tartalékakap 7763 frt 41 kr. Az árvapénztár 1885. évi számadása és mérlege Reményfy J. és Hanzely L. bizottsági tagoknak adatott ki vizagálat végett.

Főispán ur bejelenti, hogy a kormány kerületi átlatorvosul Palm Nándort bízta meg.

Tanügy. Nehány iskola számadásán és költség-

vetésén kívül két dolog felvetése érdemel figyelmet, egyik az alispán felszólítása a somos ujjfalusi tanítócsústól ügyben, másik a vallásoktatás ügye az itteni állami iskolában.

Ugyanis a somos ujjfalusi tanítók levél útján felkérték az alispánt arra, hogy ez az évi Államsegélyt sürögösen eszközölje ki, mert fizetéseiket nem kapják ki rendszeresen. E tárgyban az alispán kérdést intéz Komjáthy Anselm tanfelügyelőhöz, ez előadja, hogy 8 olyan községi iskola van megyénkben, mely államsegélyben részesül, de ezen iskolák egyike sem kapja meg rendszeresen a segélyt. Elhatároztattott, hogy ezen ügyben felírás intézkedések a vallás és közoktatási minisztériumhoz. Ily ügy erőlyes után járhat érdemel.

Pajor István, mint a b. gyarmati állami iskola gondnoka felszólal ezen iskola vallásoktatása ügyben, előadva, hogy mintán az állam a 200 frt évi járandóságot nem fizeti, a mostani róm. kath. segédlelkész, gr. Sztomm, megtagadta a hitoktatást. Komjáthy Anselm kir. tanfelügyelő erre azt adja elő, hogy a 200 frt évi díjazás ezéltől Polák István volt káplán személyéhez volt kötve; de csak türelem kell hozzá, hisz, hogy a javadalmasok folyóvá tételük.

Kövy Tivadár felszólal, s előadja, hogy méltányossági szempontból ne csak a róm. kath. hitoktatónak, de az evangolikus hitoktatónak is eszközöltessék ki állami segély, mivel az itteni evangolikus egyház tart ugyan hitoktatást, de hogy ezt mivel fogja fizetni, azt maga sem tudja.

Reményfy József most nem véli ezt azt ügyet együttesen kérelmezni. Nyujtsanak be az evangolikusok külön kérvényt. Mert — ugymond — a kath. hitoktató díjának folyóvá tétele is sok nehézségekkel járt, s maga a herceggprimás vetette magát közbe főleg azon ürhetetlen helyzetnél fogva, hogy hitoktató hiányában egy reformatus tanító tanította a pápista vallást. Sürögő felírást indítványoz, mi megis fog történni.

Jogügyek. Cserni János és társai f. potényi lakosok folyamodtak, hogy a szőlőikhez vezető út ró szőkre megújítsassék. Kiadatott a szolgabírónak, hogy amennyiben már lényegesen használatban volt útja ezen szőlőknek, azt rendőri uton nyissa meg; ellenben pedig egyességet sikereljen.

A s. tarjáni vasúti áterez kérdésében az alispán lévő illetékes intézkedni, az ügy ennek kiadatott.

Adóügy. Marcz havában befolyt: 38459 frt 37 kr adó; a negyedévi eredmény 11060 frttal kisebb mint a tavali. 73 ingatlan ellen rendeltetett eladóvégrebajtat.

Börtönügy. Fegyenczek száma: 269 férfi 17 nő, összesen 286. Két haláleset fordult elő a b. gyarmati kerületi fogházban. A fegyenczek 2340 munka napot dolgoztak. Keresményük 356 frt 12 kr, melyből az államé 252 frt 70 kr, a fegyenczeké: 103 frt 42 kr.

Egészségügy. Marcz havában az egészségügyi viszonyok igen kedvezőtlenek voltak, a himlő járvány uralkodott. 132 beteglési eset közül telgyógyult 91, meghalt 22, gyógykezelés alatt áll 19.

Köbn Pinkászó székényi bába kérvénye, a tanulatlan bába asszonyok működésének beszüntetése iránt, kiadatott a szolgabírónak, mint egészségügyi elsőfokú hatóságnak, illetékes intézkedés végett.

Utügy. A jelentés, mely elég kimerítően vázolta az utak állapotát a lefolyt nagy havamarczusi hónapjában, tudomásul vétetett.

A verseny tárgyalásokhoz küldöttségi tagul megválasztott Reményfy József.

Mohári Gyula vicinális ügyi első kérvénye a a trász városi vic. ut helyreállítása tárgyában. Kiadatott az úlépítészeti hivatalnak terv és költségvetéskészítés végett.

B. Gyarmat város indokolt petíciója a főutca ki-
köveztetése iránt, pártóltag felterjesztetik a közl. minisztériumhoz. (Kövy: Jól lenne az ügy támogatására a főispán ur önmagáért is felkérni.)

Kövy T. felszólal a posta szállítványok késedelmes érkezése ügyben, s főleg a losonci posta járatra reflektál, honnan 5 óra helyett este 8 órákor érkeznek meg a szállítványok. Ő úgy tudja, hogy ennek oka az, hogy a vállalkozók holmi gébekkel vontatják a karioákat. Ez ügy illusztrálárára gr. Pejacevich Arthur is felhoz néhány esetet a késedelem okáiból, t. i. azt, hogy a postakocsisok a csárdáknál meg meg állanak, hogy a terhelt karioákra utazókat vesznek fel, hogy egyes protektívus helyeken megállanak a addig trombitálnak, míg a protegált helyről valaki ki nem jön a szállítmány átvételére. De a postai kezelés ellen is van kifogás, s előadja, hogy a Pester Lloydból melyre előfizet, hetenként csak egy két számot kap, s az le-
tőzi féle rőpiratokat (megjegyzik, hogy nem antisemita) teljes számban nem kapta meg.

Ezek elmondása után utasított az államépítészeti hivatal, hogy ezen serelemek elosztása végett a posta főnökkel tegye magát érintkezésbe, s tegyen jelentést.

Végül Kövy T. felszólalt a törvényeségi oldalon lévő megyei ázi sőtét folyó ügyben, mely igen elhagyott állapotban van. Tekintve hogy ezt a törvény széknek kell gondozni, az alispán megígérte, hogy a a törvényeségi elnökhöz át fog irni. Mennyiben pedig az átiratnak fogadják, nem lehet, árállapot megvizsgálása után kénytelen lesz a folyosót rendőri uton el-
látni.

Ülés vége d. u. fél 2 órákor.

A közigazgatási bizottság félévi jelentéséből 1885. évi jul.-tól decz. 31.-kéig.

A vallás és közoktatásügyi minisztérium
ügykörét illető 1884—5. tanévi szabályos kimutatást III. alatt mellékelve teljes megnyugvással jelent-

betjük, hogy népoktatási ügyünk lassú de fokozatos haladása minden irányban tapasztalható s ezt az iskola fenntartó hatóságok és egyházi hatóságok is teljes buzgósággal segítik elő, különösen szép előhaladással foly a magyar nyelv tanítás, melyre a néptanító: a „nemzeti iskola” taktól nyert jutalmazásokkal igen bábarósan buzdítottak, örvendetes jelelt és alapos bizonyítékul szolgálván erre névze kir. tanfelügyelőnk közelebbi múlt tanévi zárjelentéséből vett azon értesítés is, hogy a tanítási nyelv a közoktatásügyi törvény életbe léptetésekor tisztán magyar még csak 130 népisiskolában volt, s ma már 182-ben az, és oly tanító, ki magyarral tanítani képes nem lenne, már egy sincs, s e szerint a magyar nyelv kötelező tanításáról szóló törvény fogantatásának többé semmi akadályja sem állkodik.

Az igazságügyi minisztérium ügykörét illető börtönügy.

E szakot illető kimutatásokat IV. alatt mellékelve, ez alkalommal is csak a múlt évi jelentésünkben foglaltakat ismételtetjük, jelesen:

1. Hogy börtönvizsgáló bizottságunk a börtön épületeket úgy biztonság, mint rend és tisztaság tekintetében kifogástalannak találta, a felügyelő és őrszemélyzet száma, többször kifejezett kívánságunkhoz képest megegyező volt.

2. Az őrszemélyzet magatartása, a rabok segélymezése, élelmezése, ruházatának s fekhelyeiknek tisztasága minden kívánságunkhoz megfelelő.

3. Öngyilkossági vagy halálozási esetek nem voltak, örülési eset összesen 2 volt.

4. A központi börtönben lévő rabok szabad ésasztalos műhelyekben és kocsárfonással való foglalkoztatása a fegyelem és rend szabályainak pontos betartásával eszközöltetik.

A honvédelmi minisztérium ügykörét illetőleg:

E szakot érdeklő kimutatást VI. szám alatt mellékelve, tisztelettel jelentjük, hogy a sorozó járáso-
nak a közigazgatási járásoz számában a azokkal azono-
területi beosztása mellett megállapítása végrehajtatott.

A földmívelés, ipar és kereskedelemügyi minisztérium
ügykörét illetőleg

az új ipartörvény s ennek alapján alkotott megyei szabályrendeletek végrehajtása vette igénybe a közigazgatási hatóságok a közegek tevékenységét, egy-
bekben kiválóbb mozzanatról nem emlékeztetünk meg.
A közmunka és közlekedési minisztérium ügykörét illetőleg:

A közmunka és közlekedési ügyi főbb mozzanatokról szóló jelentésünket az V. szám alatti kimutatás csatolása mellett következőkben összefoglaljuk:

az államutakat illetőleg:

A megye területén lévő államutak állapota a múlt év második felében kielégítőnek mondható, a azokon a közlekedés fenakadást sehol sem szenvedett.

A budapesti vácz kassai államut, pusztai lőrcsi és Katalin közötti szakaszán a múlt nyár vége fele több helyen nagyon kijárt és kerékvágásos állapotban volt, de őszkor kiszállított fenntartási kavics beágyazása folytán a kijárt és kerékvágásos helyek ürhetetlenki javítottak.

Tekintve azon körülményt, hogy a budapesti vácz kassai államut nógrádmegyei részén, különösen pedig pusztai katalin és Losoncz városa közötti szakaszán a forgalom kiválóan élénk, tekintve továbbá még azt is, hogy az eddig évenként kiszállított fenntartási kavics mennyiség helyenként kevésnek bizonyult, hogy a azóban lévő államut kifogástalan jó karban fenntartani lehessen, és végre még megemlíti azt, hogy az 1886. évre a nagyméltóságú közmunka és közl. minisztérium a nógrádmegyei államutakra az eddigig is kevesebb fenntartási kavicsot engedélyezett, mindezeknél fogva kívánatosnak tartjuk, hogy az 1887. évben a nógrádmegyei államutak azon részein, a hol a nagy forgalom azt indokolja, nagyobb mennyiségű fenntartási anyag előirányoztassék, illetőleg, engedélyeztessék.

Az államutakra kiszállított fenntartási kavics, valamint a múlt évi költségelirányzat terhére eszköz-
lendő hidépítések, javítások és egyéb munkák kivétel nélkül fogantatottak és közigazgatási bizottsági-
gok közreműködése mellett felülvizsgáltattak.

(Folytatása és vége következik.)

Elmélkedések.

Az osztó igazság igen gyakran méltánytalan az ő bírálatában; mert ha a háborúk hőseinek, vitézeinek, kik akárhányasor a gyarló emberi önzés, dicvágy eszközöl, márványból, ércszől emelünk emlékoszlópot, ugyan milyen anyagnak kellene annak lenni, melylyel a magyar tudósok Semmelweisnek, ki a fertőztele-
nítésnek első vető meg alapját, vagy Pasteurnak, vagy Listernek: a scott tudósok ki a fertőztelenítési elveket általánosítá, érdemeit méltóan balhatatlanulának.

Ezéltől csak pár évtizeddel is, midőn még a desinfectio elmélete meg nem volt, a legnagyobb gondallal teljesített amputatiók is csak nem nagyobb halandósági százalékokat mutattak, mint a mai nap végzett has-
mozdások, mellüreg megnyitások, méhkiirtások stb. Valljuk az emelt: vitézek, "hősök" nagy tetteik által hoztak-e ki annyi jót az emberiségre, mint csak eme három szerény tudós is?

De mi lenne ezen, a egyéb nagy bődorejű talál-
mányokkal, ha nem az emeltik meg Gutenberg, s általa a sajtó. Mennyi időbe kerültne e nélkül, a mig a felelőre jutott nagy eszmék az emberek közbe kin-
csavé válának, s midőn alakot öltöznének azok ma-
gukra, a mig általánosítottának? Nagy gondja is volt minden jóra való államnak a becsületos sajtó fejlesztése, s minden nagykorú lett népnek, egyik-
törökve abban állt, hogy azt szabaddd tegye. Ebből folyólag nekünk is első vívmányunk volt 1848-ban a szabad sajtó.

nak. Murillóra, a sötét szépegek klasszikus festőjére ez az szőkeimádó piktor esik, talban pedig, ki lehetne mutatni, hogy Átlag legalább ötször annyi kék szemű énekelnek meg évenként, mint barnát vagy sötétet. S a kék szem és szőke haj kultúra évről évre növekvében van. Leg lépő üzenemény azonban, hogy maguk a kék szemek meg a szőke haj mindinkább kimennek a divatból, vagyis ritkábbá lesznek. Hogy miért? ép oly kérdés tudatlik, mint a kultúra terjedése, a be igazolt tény azonban, hogy a vegyes házasságokból, a bol tudnillik a férj és feleség szemre hajra nem egy színdek, rendszeren barna gyermekek születnek. A szőkéek beolvadását jelenti ez s annyira fölkelőltte egy svájci tudós figyelmét, hogy a statisztikai hivataloknál a haj és a szem számára külön rovatot kért.

Tisztelettel kérjük egyúttal mindazokat, különösen a községi előjárókat, kik előfizetéseikkel hátrálékban vannak, miszerint ebbeli kötelezettségeiknek posta fordultával eleget tenni sziveskedjenek, hogy a külön felszólítás terhetől kiadóhivatalunk felmentve legyen.

Horváth Danó,
felelős szerkesztő.

Vidéki megrendelések napi postával eszközöltetnek.

Králik Gyula,
lakatos, okleveles gépész.

Az igazgatóság.

fűszerkereskedő, a kaszinó mellett.

MARSALKÓ KÁROLY
monkái uradalmi ásványvizet bérlejténi Nytregy-
házán, s kaphatók országsterbe minden nevezetesebb
gyógyszertárakban, fűszerkereskedésekben és vendég-
lőkben is.

192. – 1895. sz.
Aloisint kiküldött végrehajlú az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a felméréssel szemmel közölni tézi, hogy a b.-gyarmati ktr. járás-
-ság 6833, 6294 és 1821 – 882 szamu végzése által a b.-gyar-
-matikának és hitelintézet részvényárnyalat, Ebenflurer György
Kohn Már javára, Marb Janos és neje ellen 240 fnt, 544 fnt
ktr és 109 fnt tóke cseknek 6%, kamattal és eddig összesen per-
-törög követelés erejéig elrendelt 1882. október 8 és 12-en kiel-
-tett végrehajlás alkalmával bírólóg le és felfelölögalt és 1936
-40 krra becsült szobabutorok, ágyneműek, képek, órák, por-
-tallian edények, ezüst evő eszákúók, buza, rozs zab, lóvak, csil-
-k, tehének, bornyuk, szeszeket, trágyából álló ingóságok nyil-
-tasok átvérta után eladotnak.
Mely vérszók az 1349 – 886. sz. kiküldött rendelő végzés
-án a helyszínen, vagtja Surányban 1895. év április hó 28-án
-gyben pedig alpercek lakasan leendő eszákúófére 1895. évi
-ilis hó 23-ik napjának mindíg d. e. 10 órája határidőszámla kiid-
-lis és ahhoz a venni szándékúók ezemel oly megállapodással hi-
-tásnak meg, hogy az értéket ingóságok ezen árverésen az 1881.
-i LX. t. cz. 101. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsárón
-al is eladotnak fognak.
Az árverezés ingóságok vételára az 1881. évi XL. t.
-§-ában megállapított feltételek szerint less kifizetendő.
Kelt B.-gyarmaton, 1895. évi március hó 30-án.
Toml Jozs f ktr. íbr. vrehajlú